

Keresztury Dezső

(Zalaegerszeg, 1904. szept. 6. - Budapest, 1996. ápr. 30.)

Az író, irodalomtörténész, kritikus, műfordító, miniszter és akadémikus még életében a zalai vármegyeszékhely emblematikus személyisége lett. Életútja Zalaegerszegről indult, ahol ügyvéd édesapja 1915 és 1918 között a város helyettesítő polgármestereként tevékenykedett. Elemi iskolába, s a gimnázium első négy osztályába szülővárosában járt, majd Budapesten érettségizett. Egyetemi tanulmányait Eötvös kollégistaként Budapesten és Bécsben végezte, magyar-német szakos tanári diplomát szerzett. 1928-ban ösztöndíjasként került Berlinbe, a Collegium Hungaricumba, majd a berlini egyetem lektora, az ottani Magyar Intézet könyvtárosa lett. 1936-tól 1944-ig az Eötvös Collegium tanára, 1937 és 1943 között a Pester Lloyd rovatvezetője volt. 1945 és 1947 között vallás- és közoktatásügyi miniszter, 1945-től 1948-ig az Eötvös Collegium igazgatója, ezután a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) könyvtárának főkönyvtárnoka. 1950 és 1971 között az Országos Széchényi Könyvtár munkatársa, osztályvezetője. 1985-től a Magyar Irodalomtörténeti Társaság elnöke, majd tiszteletbeli elnöke. 1973-tól az Magyar Tudományos Akadémia levelező, 1982-től rendes tagja. A kortárs magyar irodalom sokoldalú művelője, a magyar irodalom- és művelődéstörténet elismert kutatója volt. Számos magyar és nemzetközi társaság választotta tagjai közé, munkásságát magyar és osztrák kitüntetésekkel ismerték el. 1956 előtt főleg irodalomtörténeti tanulmányai, kritikái keltettek figyelmet, ezután rendszeresen jelentek meg verseskötetei is. Antológiákat állított össze, a magyar irodalom képeskönyve, a zene és a tánc története elkészítésében is közreműködött. Kötetet szerkesztett a híres magyar könyvtárakról, készített rádiós, televíziós műsorokat. Jelentős részt vállalt Arany János életművének kutatásában, Batsányi János és Babits Mihály műveinek kiadásában; Madách Imre két drámája az ő átdolgozásában lett színpadi siker. Szülővárosával 1969-ben került ismét szorosabb kapcsolatba: lelkesen vállalta zalaegerszegi kötődését, népszerűsítette a várost a közvélemény előtt. 1975-ben Zalaegerszeg díszpolgárává választották. Egykori iskoláját, a Zrínyi Miklós Gimnáziumot több alapítvánnyal támogatta, édesapja szőlőhegyi hajlékának tulajdonrészét pedig a városnak adományozta, ahol könyvtára is helyet kapott. 1993-ban "Emlékezéseim: szülőföldeim" címmel jelent meg önéletrajzi kötete, melyben gyermekkori, zalaegerszegi emlékeit is felidézte. 1997-től a nemesgulácsi általános iskola az ő nevét viseli, akárcsak a zalaegerszegi Zrínyi Miklós Gimnázium könyvtára és Zalaegerszeg város művelődési központja. Szobra Zalaegerszeg belvárosában, domborműve a Keresztury Dezső Városi Művelődési Központ előtti téren áll.